

UPUTSTVO ZA BODOVANJE MATURSKOG I STRUČNOG ISPITA, jun 2023. godine

1. Učenik/učenica* dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 3: *Gstav Flober*
2. Učenik dobija **1 bod** ukoliko je napisao: Bodleru je suđeno zbog povrede javnog morala./Zbog objave zbirke pjesama „Cvijeće zla“, koju su mnogi kritičari i Parižani smatrali nemoralnom. (i slični odgovori)
3. Učenik dobija **1 bod** ukoliko je napisao ili parafrazirao rečenice: *Do tada malo poznati pjesnik našao se iznenada u žiži interesovanja. Radoznali novinari su čeprkali po njegovom privatnom životu. Parižani su kupovali „optuženu“ knjigu, književnici su sa interesovanjem očekivali rasplet suđenja.* (i slični odgovori)
4. Učenik dobija **1 bod** ukoliko je napisao da je sud obnovio proces protiv Bodlera jer je htio da ispravi raniju grešku./Ponovo mu je suđeno kako bi se povratila čast nepravedno optuženom pjesniku./Ponavljjanje sudskog procesa bilo je u cilju rehabilitacije Bodlera i slični odgovori koji ukazuju na želju za promjenom prvobitne sudske odluke.
5. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Bez obzira na optužbe za nemoralnost i sudske odluke, zbirka pjesama „Cvijeće zla“ nastavlja da „živi“ kod čitalaca cijelog svijeta./Popularnost zbirke „Cvijeće zla“ nije prestala bez obzira na sudske odluke. (i slični odgovori)

6. Učenik dobija ukupno **3 boda**:

A) **1 bod** ako je napisao: „I šta hoće taj lažni branilac morala...“

Napomena: Priznaje se i odgovor u kojem je izostavljena zamjenica: I šta hoće lažni branilac morala (jer je najvažnije pravilno napisati riječ BRANILAC), kao i rečenica bez navodnika.

B) **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

od čepiti - *otčepiti*
naj jači - *najjači*
bez žični - *bežični*
iz sitniti - *isitniti*

Učenik dobija **1 bod** za tri tačna odgovora.

Učenik dobija **0 bodova** za manje od tri tačna odgovora.

7. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

čovJEk
zauvIJEk
brEgovi
sJEnka

Učenik dobija **1 bod** za tri tačna odgovora.

Učenik dobija **0 bodova** za manje od tri tačna odgovora.

---

*U daljem tekstu učenik

8. Učenik dobija ukupno **2 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** ako je objasnio grešku u upotrebi instrumentala: Upotrijebljen je instrumental koji označava sredstvo, a ne društvo, pa treba izostaviti prijedlog S./Suvišno je S u rečenici (*i slični odgovori*)

Napomena: Prihvata se i tačno napisana rečenica, bez objašnjenja: U ruci je držao maramu i žustro mahao njom.

B) **1 bod** ako je napisao: akuzativ

9. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Na Njegoša

10. Učenik dobija ukupno **1 bod** ako je napisao da ga derviš neće izdati zato što se Banović Strahinja prema njemu odnosio ljudski/tretirao ga je kao čovjeka/vjerovao mu je na riječ/u zarobljeništvu ga nije mučio/oslobodio ga je (*i slični odgovori*)

11. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Zato što nije živio u skladu s očekivanjem društva./Nije pokazivao emocije na sahrani majke./Zbog ponašanja poslije sahrane./Bio je ravnodušan prema svijetu. (*i slični odgovori*)

12. Zaokružen broj 1: društvo – **1 bod**

13. Učenik dobija **1 bod** ako izabere jednu od navedenih osobina i obrazloži je primjerom:
rodoljublje – Kanjoš bez pogovora prihvata da se žrtvuje za svoj narod boreći se sa Furlanom./Stavlja opšte interese svog naroda ispred ličnih;
snalažljivost - u dvoboju sa Furlanom pokazuje snalažljivost tako što ga okrene prema suncu;
hrabrost – izlazi na megdan mnogo većem i jačem suparniku (*i slični odgovori*)

14. Zaokružen broj 1: tamnica – **1 bod**

15. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Na Lotiku/Lotika

16. Učenik dobija **1 bod** ako je prepisao ili parafrazirao „bez svojih stvari i hartija sa kojima je vek provela, pretrgla se duša u njoj...” ili je napisao npr.: Zato što je počeo rat koji je u potpunosti uništio njen život/Napuštanje hotela kojim je Lotika rukovodila predstavlja rušenje njenog života i svega za što se zalagala, što izaziva nervni slom i nemogućnost mirenja sa činjenicom da u jednom trenutku nestaje sve za što se borila i sl. odgovori koji ukazuju na Lotikinu posvećenost hotelu i poslu i njegovom nestajanju.

17. Učenik dobija ukupno **3 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Sofokle/Sofoklo

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Antička književnost/antika/književnost starog vijeka

C) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da je Antigona poslušala srce i sahranila brata, a Ismena je poslušala vlast./Antigona postupa po božjim zakonima, Ismena po Kreontovom./Antigona je ugodila bogovima i sebi poštujući nepisane, moralne zakone, a Ismena je ugodila vlasti i Kreontu poštujući njegove zakone. *(i slični odgovori)*

18. Učenik dobija ukupno **2 boda**:

A) **1 bod** ako je napisao: 1. tercet i 2. distih

B) **1 bod** ako je napisao da lirski subjekt sebe vidi kao „slomljenog“ u duhovnom smislu/ rezigniranog/razočaranog/svoju dušu doživljava slomljenom/porušeni su mu snovi *(i slični odgovori)*

19. Zaokružen broj 2: ekspoziciji – **1 bod**

20. Učenik dobija ukupno **2 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: javna tajna/Objašnjenje u prvoj fusnoti. *(i slični odgovori)*

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Javnu tajnu predstavlja flert između Anđelike i Leonea, koji traje već godinama./Javnu tajnu predstavlja osjećanja između Anđelike i Leonea./Iako Anđelika i Leone pokušavaju od drugih da sakriju uzajamna osjećanja koja imaju, svi već odavno znaju za njih. *(i slični odgovori)*

21. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao, npr.: Gospoda Glembajevi istovremeno slave jubilej i bankrot firme./Glembajevi proslavljaju jubilej firme iako su u nepovoljnoj finansijskoj i porodičnoj situaciji./Ova rečenica aludira na propast porodice i tragediju koja će ih zadesiti i drugi slični odgovori koji ukazuju na rasplet drame, tj. na bankrot i propast porodice Glembaj.

22. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao, npr.: Bježati od suočavanja sa činjenicama./Bježati od problema/od istine/Odbijati da se ponese teret istine. *(i slični odgovori)*

23. Učenik dobija ukupno **2 boda**:

A) **1 bod** ako je tačno napisao naziv djela: *Čekajući Godoa*

B) **1 bod** ako je napisao da Vladimir i Estragon predstavljaju čovječanstvo koje je nezainteresovano za promjene./Predstavljaju ljude koji ne čuju i ne razumiju jedni druge./Predstavljaju otuđeno čovječanstvo./Provode život čekajući da se dogodi nešto što će ih pokrenuti./Oni provode život u čekanju nečeg, a ni sami ne znaju šta i koga čekaju. *(i slični odgovori)*

24. Uputstvo za bodovanje intervjua:
8 bodova

FORMA I SADRŽAJ TEKSTA 3 boda	JEZIK 3 boda	STIL 2 boda
<p>Svi zahtjevi dati u uputstvu ispoštovani su, a podaci su upotrijebljeni i raspoređeni prema principima oblikovanja teksta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naslov intervjua, - uvod za intervju, - tri pitanja i tri odgovora na postavljena pitanja (duža od pitanja), - odgovarajući zaključak (zahvalnost sagovorniku i slično) - forma teksta (razdvajanje uvoda od pitanja i odgovora; razdvajanje pitanja od odgovora...). <p>3 boda</p>	<p>U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane upotrebe</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, s... <p>(npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...).</p> <p>2 boda</p>	<p>Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta 2 boda</p> <ul style="list-style-type: none"> - U tekstu postoje stilske greške (npr.: <ul style="list-style-type: none"> - ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/ - nepravilno obraćanje i oslovljavanje/ - upotreba pleonazama/ - nedorečenost/navođenje suvišnih podataka...) <p>1 bod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... <p>0 bodova</p>
<p>Svi podaci su pravilno raspoređeni, ali nedostaje jedan podatak (ili naslov, ili uvod ili zaključak) koji ne utiče na razumijevanje teksta. 2 boda</p>	<p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka 	
<p>Nedostaje više podataka, ali tekst sadrži tri pitanja i tri odgovora na pitanja ili dva pitanja i dva odgovora uz još jedan element, npr. naslov. 1 bod</p>	<p>(npr. izostavlja zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili</p> <ul style="list-style-type: none"> - griješi u upotrebi prijedloga... <p>1 bod</p>	
<p>Nije poštovana zadana forma ili je sadržina teksta nerazumljiva... 0 bodova</p>	<p>U tekstu postoje tri suštinska ograđenja o jezičku normu ili više njih (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova,</p>	

	nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječice LI, greške u pisanju negacija... 0 bodova	
--	--	--

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj i formu teksta dobije 0 bodova, jezik i stil se ne ocjenjuju.

25. Uputstvo za bodovanje eseja:

1. Njegoš – vladar s pjesničkom dušom

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - navođenje osnovnih podataka o Njegošu (1 bod) - opisivanje Njegoševe pjesničke duše pozivajući se na pjesmu <i>Noć skuplja vijeka</i> i/ili <i>Gorski vijenac</i> (1 bod) - objašnjenje sopstvenog stava da li je emotivnost Njegoševa prednost ili mana (1 bod) Ukupno 3 boda
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova. (1 bod) Ukupno 4 boda

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
<p>U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, <i>s...</i> (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...). 2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri ili više suštinskih ogrešenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i</p>	<p>Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda</p> <p>U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...). 1 bod</p> <p>Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova</p>	<p>Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod</p> <p>Neprilagođenost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova</p>

rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječce LI, greške u pisanju negacije...).		
0 bodova		

2. Selfi – savremeni fenomen

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljениh zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - objašnjenje selfija kao savremenog fenomena (1 bod) - obrazlaganje popularnosti selfija (1 bod) - iznošenje mišljenja o selfiju kao odrazu narcisoidnosti, načinu jačanja samopouzdanja ili... (1 bod) Ukupno 3 boda
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova. (1 bod) Ukupno 4 boda

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod

<p>- upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog i radi, s...</i> (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...).</p> <p>2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer</p> <p>- odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...)</p> <p>i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri ili više suštinskih oštećenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječice LI, greške u pisanju negacije...).</p> <p>0 bodova</p>	<p>pleonazama/nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...).</p> <p>1 bod</p> <p>Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova</p>	<p>Neprikladnost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka).</p> <p>0 bodova</p>
--	--	---